

Τα συχνότερα «λάθη» κατά την εκπόνηση μιας διπλωματικής εργασίας

Γκέλη Μανούσου
ΣΕΠ ΕΚΠ65

30 Οκτ. 2010

An expert is a person who has made all the mistakes that can be made in a very narrow field.

Niels Bohr

Βραβείο Νόμπελ στη Φυσική, 1922

Experience is the name everyone gives to their mistakes.

Oscar Wilde (1854 - 1900),

Lady Windermere's Fan, 1892, Act III

Η οργάνωση του χρονοδιαγράμματος -ημερολογίου

- ◉ Σαφές –συγκεκριμένο
- ◉ Να ανανεώνεται , να συμπληρώνεται και να επαναδιαπραγματεύεται συνεχώς

Χρονική διάρκεια Ημερομηνία	Στάδια-διαδικασία	Παρατηρήσεις
30/9-5/11 15/11	Α. Βιβλιογραφική επισκόπηση Εντοπισμός ερευνητικών ερωτημάτων	Δυσκολία στο προσδιορισμό, αναζήτηση νέου πεδίου ποιο συγκεκριμένου

Ασάφεια

- στον προσδιορισμό του/των ερευνητικών ερωτημάτων
- στο σκοπό και στους στόχους

Αιτίες

- πίεση χρόνου για την υλοποίηση «της εμπειρικής έρευνας»
- μη επαρκής και κριτική βιβλιογραφική επισκόπηση

Ασάφεια

- στον προσδιορισμό του/των ερευνητικών ερωτημάτων
- στο σκοπό και στους στόχους

Αιτίες

- πίεση χρόνου για την υλοποίηση «της εμπειρικής έρευνας»
- μη επαρκής και κριτική βιβλιογραφική επισκόπηση

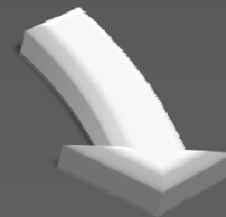
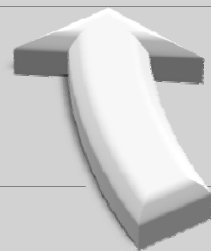
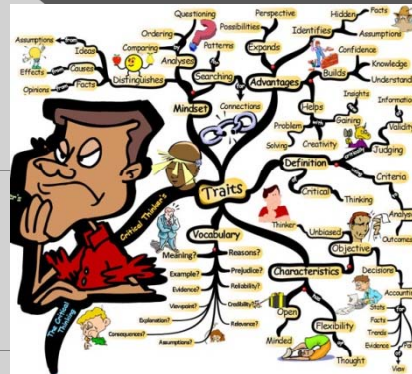
Πιθανότατο
αποτέλεσμα
?

Μια «μη αποδεκτή» διπλωματική

Πώς εντοπίζουμε τα ερευνητικά μας ερωτήματα;

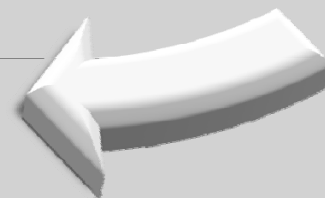
Ερευνητικά ερωτήματα

Βιβλιογραφική επισκόπηση

Ερευνητικά ερωτήματα

Βιβλιογραφική επισκόπηση

Βιβλιογραφική επισκόπηση

- ⦿ ανασκόπηση συναφών ερευνών
- ⦿ προσδιορισμός του θεωρητικού πλαισίου

Η επισκόπηση της βιβλιογραφίας...

- ⦿είναι κρίσιμης σημασίας.

Μπορεί να είναι

- ⦿ **αυτοτελής** (διπλωματική) εργασία σε ένα γνωστικό αντικείμενο
- ⦿ ή βασικό τμήμα σε μια εργασία με εμπειρική έρευνα.

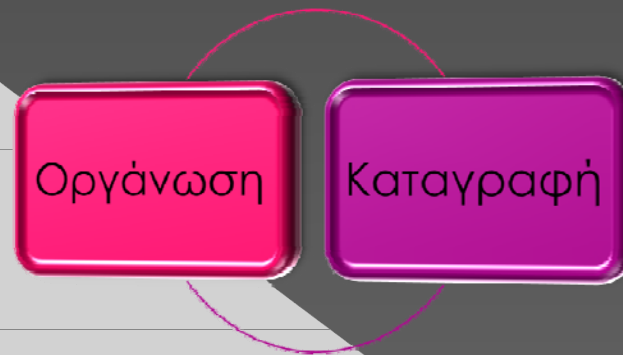
Η βιβλιογραφική επισκόπηση

- ◉ διεξάγεται σε μεγάλο εύρος στην αρχή της εκπόνησης μιας μεταπτυχιακής εργασίας, αποτελεί μια οργανωμένη μελέτη
 - > (α) της ερευνητικής περιοχής που εξετάζεται,
 - > (β) των κρίσιμων ζητημάτων που εμπλέκονται σε αυτή, αλλά και
 - > (γ) των μεθόδων που αυτά έχουν ερευνηθεί στη διεθνή βιβλιογραφία.

Πιο ειδικά η βιβλιογραφική επισκόπηση εστιάζεται

- στα γενικά χαρακτηριστικά του ευρύτερου ερευνητικού προβλήματος που διερευνούμε
- στις «υπο-περιοχές» (γι' αυτό και φτιάχνουμε μια υποενότητα για κάθε τέτοια περιοχή),
- στις σημαντικές έρευνες σε κάθε περιοχή, ειδικότερα συνοψίζεται η εικόνα των ερευνητικών προσπαθειών στη διεθνή βιβλιογραφία
- στα ζητήματα που μένουν ανοιχτά προς διερεύνηση (σύμφωνα με τις δική μας μελέτη)

Πώς οργανώνουμε και καταγράφουμε τη βιβλιογραφική μας επισκόπηση;

Σε κάθε άρθρο που μελετάμε:

- καταγράφουμε ΑΜΕΣΩΣ μετά την ανάγνωση του μια περίληψη
- το αναδιοργανώνουμε και μελετάμε την εικόνα της ευρύτερης ερευνητικής περιοχής.
- τα ερευνητικά του ερωτήματα- τη μεθοδολογία του
- ερωτήματα-ζητήματα που θέλουν διερεύνηση

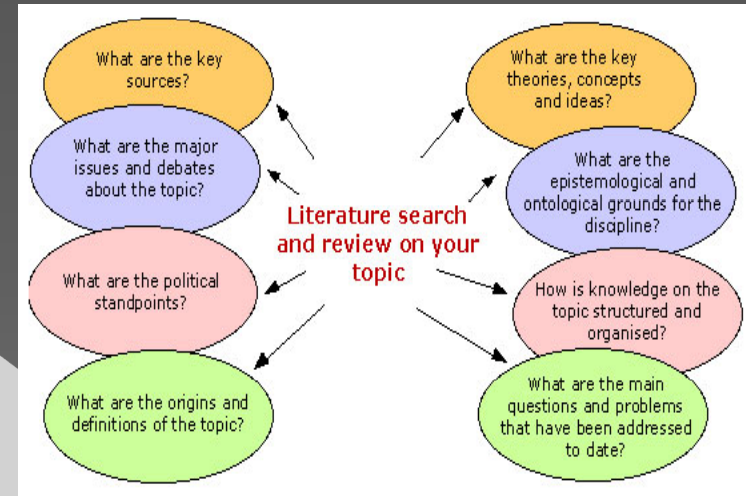
Και κυρίως σε κάθε άρθρο που
μελετάμε καταγράφουμε σωστά και
χωρίς ελλείψεις τη βιβλιογραφική
αναφορά!!!!

30 Οκτ. 2010

Η επισκόπηση της βιβλιογραφίας απαιτεί:

- τη συνθετική ομαδοποίηση των δημοσιευμένων εργασιών σε επί μέρους θέματα,
- την παρουσίαση των κοινών χαρακτηριστικών ανά ομάδα (αφαιρετικά), αλλά και
- τον εντοπισμό των ιδιαιτεροτήτων της κάθε εργασίας.

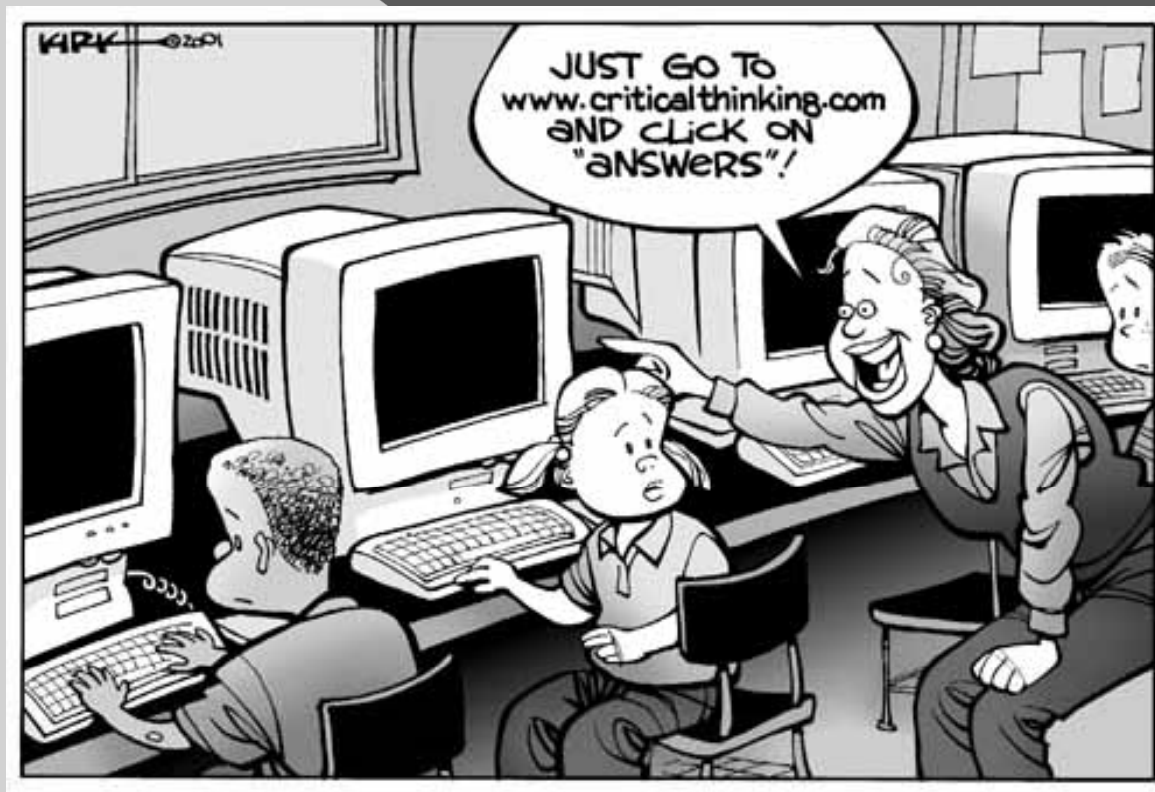
Ένα μικρό δείγμα κριτικής επισκόπησης της βιβλιογραφίας

Στο λεξικό του Μπαμπινιώτη (1998) το λήμμα 'πληροφορία' ορίζεται ως «κάθε στοιχείο που έχει ενδιαφέρον για κάποιον, που θα ήθελε κάποιος να το γνωρίζει» και «κάθε στοιχείο που μεταδίδεται από μια πηγή σε κάποιον δέκτη» ή ακόμα «το περιεχόμενο των σημάτων που διαβιβάζονται μέσω των διαφόρων μέσων επικοινωνίας και ενημέρωσης». Θεωρώ ότι η δεύτερη ερμηνεία αποδίδει αποτελεσματικότερα την έννοια της πληροφορίας. Δηλαδή, κάθε στοιχείο που μεταφέρεται από ένα σημείο (πηγή) σε ένα άλλο (δέκτη) ορίζεται ως πληροφορία. Δεν είναι απαραίτητο να είναι «ενδιαφέρον» ούτε και να μεταφέρεται μέσω των διαφόρων «μέσων επικοινωνίας και ενημέρωσης». Η πληροφορία δεν είναι πάντα ενδιαφέρουσα, ούτε μεταφέρεται πάντα από τα μέσα επικοινωνίας και ενημέρωσης. Η πληροφορία μπορεί ακόμα να είναι σε μια απλή στατική οπτική μορφή.

Αν όμως αποδεχτούμε τη δεύτερη ερμηνεία ως σωστή, με έκπληξη μας μεταφέρει σε αυτό που λανθασμένα λέγεται, ακούγεται και διαβάζεται πολύ τα τελευταία χρόνια σε άρθρα και επιστημονικά κείμενα περί πληροφορικής, αλλά ακόμα και εκπαίδευσης: ότι η γνώση, η μόρφωση, ακόμα και η μάθηση είναι αυτή «που μεταδίδεται από μια πηγή σε κάποιον δέκτη». Η γνώση δεν μπορεί να παραδοθεί ούτε να διανεμηθεί από μια πηγή σε ένα δέκτη.

Αν κάποιος ψάξει προσεκτικά μέσα στις γραμμές κειμένων περί πληροφορικής, πολυμέσων, λογισμικού, νέων τεχνολογιών και χρήσης τους στην εκπαίδευση, διαδικτύου και περιβαλλόντων μάθησης, θα συναντήσει με αρκετές παραλλαγές το παραπάνω ψευδο - αξίωμα. Ένα ψευδο - αξίωμα που δεν βασίζεται σε καμία παιδαγωγική αρχή, σε κανένα εκπαιδευτικό συλλογισμό. Και όχι μόνο αυτό: είναι πέρα για πέρα λάθος. Η μάθηση (καθώς επίσης η γνώση και η μόρφωση) δεν είναι προϊόν, το οποίο μεταφέρεται δια μέσου της

Συμπερασματικά, η βιβλιογραφική επισκόπηση δεν είναι απλή παράθεση ζητημάτων αλλά απαιτεί μια συνθετική και κριτική προσέγγιση

Ακόμα σχετικά με τη βιβλιογραφία, προσοχή:

- σε ξεπερασμένες – παλιές βιβλιογραφικές αναφορές
- στην αντιγραφή βιβλιογραφικών παραπομπών/αναφορών
- σε άσχετες με το θέμα βιβλιογραφικές παραπομπές/αναφορές που δεν έχουν αφομοιωθεί οργανικά.
- στα λάθη στη καταγραφή των βιβλιογραφικών παραπομπών-αναφορών

Μερικά ακόμη ζητήματα-λάθη:

- μεγάλος αριθμός ερευνητικών ερωτημάτων
- έλλειψη σύνδεσης των ερευνητικών ερωτημάτων με το θεωρητικό μέρος.
- υπεραπασχόληση με το θεωρητικό μέρος.

... σε επόμενο στάδιο συναντάμε

- ⊙ προβλήματα στη μεθοδολογία (τι, πώς, πότε... γιατί...)
- ⊙ ανυπαρξία τελικής «συζήτησης» για τα αποτελέσματα (σε σχέση με τα ερευνητικά ερωτήματα και το θεωρητικό πλαίσιο)
- ⊙ έλλειψη διατύπωσης νέων ερωτημάτων.